

TIETOA
EMU:STA

Johdanto

ESIPUHE	1
MÄKI ON OPINTOKERHO?	2
EUROOPAN UNIONI – ALKU JA SYYT	4
Euroopan hiili – ja teräsunioni	4
Tavoitteet	5
Toimielimet	6
Euro – yhteinen eurooppalainen raha	8
EMU - TYÖPAIKAT JA YRITYKSET	9
EU ja työmarkkinat	9
Palkka	11
Korot	11
Ammattiilto	12
Rakenteellinen kehitys	13
Puskurirahastot	14
Työn organisointi	17
Demokratia työpaikoilla	18
Aiskuskoulutus/elinikäinen oppiminen	19
Työllisyys	19
EMU JA HYVINVOINTI	21
Työpaikat	21
Koulutus	21
Terveystieteet	22
Eläkkeet	22
Asuminen	22
Ruoka	23
Vapaa-aika	23
Perusrakenne	23
Yhteiskunnan oikeusapu	23
Kulttuuri ja urheilu	23
Ympäristö	23
Hyvinvointiyhteiskunnan rahoitus	24
Minun maani hyvinvointi	25
LAAJENTUMINEN JA TALOUS	26
Tausta	26
Faktaa	26
Laajentuminen	26
Jäsenyyssuhteet	27
Euroopan Unioni rahoittaminen	27
Euroopan Unioni ja kolmas maailma	30
EMU JA GLOBALISOITUMINEN	31
Markkinat ja hyvinvointi	31
Markkinat ja rauha	32
Markkinat ja demokratia	32
EMU JA PAIKALLIS – JA ALUEDEMOKRATIA	33
Demokratiamaäritelmä	33
Subsidiariteettiperiaate	33
EMU ja demokratia	33
WEB-LINKS	36

Tämä projekti on toteutettu Eurooppa Unionin avulla
GRUNDTVIG ohjelman puitteissa.

Sisältö ei välttämättä vastaa Eurooppa Unionin katsantokantaa
ei myöskään ota vastuuta sisällöstä.

Esipuhe

kaikki kansalaiset euroopan unionin jäsenvaltioissa elävät kahdessa rinnakkaisessa poliittisessa järjestelmässä – omassaan ja Euroopan Unionin. Tämä ilmeisesti aiheuttaa jännitteitä ja kysymyksiä Unionin demokratiasta. Siksi on erittäin tärkeää, että mahdollisimman moni kansalainen saa mahdollisuuden ymmärtää ja oppia enemmän demokratian peruseräkkeistä. Tämä on tietenkin erityisen tärkeää uusien ja tulevien jäsenvaltioiden kansalaisten kannalta.

Historia on väline demokratian ymmärtämiseksi. Esimerkiksi Itämeren alueella on niin monia historiallisia yhteyksiä tänään niin erilaisten maiden välillä. Kuten jo totesimme on erittäin tärkeää, että mahdollisimman moni EU:n kansalainen oppi enemmän demokratiasta. Yksi tapa hoitaa tämä asia on toteuttaa kansallista oppimista yli rajojen.

Tämä paperi käsittelee neljä erilaista teemaa, joita opiskelemalla ymmärtää miksi Euroopan Unioni on kehittynyt. Nämä ovat:

- demokratian tuntemus
- yhteiskunnallisten liikkeiden tuntemus
- historian tuntemus
- EMU:n tuntemus

näitä kaikkia varten on laadittu opintovihko. Opinto-opas on laadittu olettaen, että niitä pääasiallisesti hyödynnetään opintokerhoissa. Opintokerhometodi painottaa itseoppimista ja tiedon sekä kokemuksen jakamista muiden opintokerhossa toimivien aikuisten kanssa.

nämä neljä opintoaineistoa ovat kuuden Itämeren alueen maan seitsemän tiimin EU-projektin piirissä tapahtuneen yhteistyön tulos. Tiimit kuuluvat erilaisiin NGO-järjestöihin, jotka ovat ABF Tukholma, ABF Göteborg, Arbeit und Leben Hampuri, TSL Helsinki, AHL Viljandi, RuAF Riiga ja LLES Vilnassa.

tämä kirja on yksi neljästä aiheena Tietoa EMUsta. Se muodostuu seitsemästä luvusta ja siinä yritetään kattaa kaikkein yleisimmät rahaliittoon ja sen suhteisiin ihmisten tavalliseen elämään liittyvät kysymykset.

Opinto-oppaassa painotamme yhtenä tapana syventää tietoa ja kiinnostusta Euroopan Unionia kohtaan voidaan soveltaa myös muualla Euroopassa. Opintokerhot ovat yksi kaikkein halvimista keinoista saavuttaa monia ihmisiä ja sen sisäänrakennetut sosiaaliset seikat ovat erityisen sopivia.

Tämä opintoaineisto on kolmen eli ABF Göteborgista, RuAF Riigasta ja LLES Vilnasta tulevan tiimin yhteistyön tulos. On ollut haaste tuottaa tämä aineisto erilaisten kulttuurien ja näkökulmien kansainvälisessä yhteistyössä.

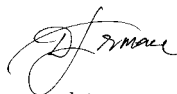
Monet kiitokset tiimien osallistujille. He ovat antaneet paljon ideoita, aineistoa ja iloa työn aikana. Toivottavasti pitkät perinteet Skandinaviassa ja Pohjois-Euroopassa omaava opintokerhometodi houkuttaa monia kansalaisia opiskelemaan uuden Euroopan muotoutumista.

arne hasselgren
ABF Göteborg

giedre Ielyte
LLES Vilna

dzina termāne
RuAF Riga

Neljä opinto-opasta jotka ovat seitsemän työryhmän työntuloksia. Ryhmät koostuvat kuudesta eri Itämerä ympäröivästä maista. Tämä on EU-projekti.

TSL
HELSINKI

AHL
ESTONIA

LLES
LITHUANIA

Mikä on opintokerho?

miten me opimme? Millä tavoin tietomme laajenee? Perinteinen oppiminen edellyttää usein yksin opiskelua, joka päättyy johonkin loppotenttiin. Me olemme taipuvaisia oppimaan koulun eikä elämän vuoksi.

Tämän me opimme peruskoulussa ja korkeammassa koulutuksessa. Toisaalta tutkimus on osoittanut, että sen minkä me tällä tavalla opimme, me hallitsemme tenttitilanteessa (jossa usein keskitytään yksityiskohtiin) mutta myös nopeasti unohtamme.

Tiedämme kuitenkin kaikki, että oppimista on monenlaista. Yksi näistä on opintokerho.

Opintokerhokokemukset vaihtelevat suuresti eri Euroopan maissa. Ruotsissa niitä on hyödynnetty jo kokonaisen vuosisadan ajan. Tutkimus kertoo meille, että opintokerho on oikeutettu viettämään 100-vuotispäiväänsä vuonna 2002. Tuoreimmat tilastot kertovat, että 75% Ruotsin noin 7 miljoonan aikuisväestöstä on osallistunut ainakin yhteen opintokerhoon.

nykyään noin 3 miljoonaa aikuista osallistuu joka vuosi johonkin opintokerhoon. Vaikka moni ihminen osallistuu useampaan kuin yhteen opintokerhoon vuodessa, on kuitenkin kyse hyvin vaikuttavasta ihmismäärästä. Näitä opintokerhoja ei voitaisi järjestää, mikäli ehtona olisi opettajan osallistuminen.

Tämä 100 vuoden kokemus selittää, miksi asia kuvataan Ruotsin kokemusten pohjalta.

Ruotsin entisellä pääministerillä Olof Palmella oli joskus tapana kuvata Ruotsia ”opintokerhodemokratiaksi”. Tällä hän tarkoitti, että opintokerhossa osallistujat oppivat kuuntelemaan toisia, argumentoimaan oman kantansa puolesta, kiinnittämään huomiota ja kunnioittamaan toisten ihmisten mielipiteitä. Tällä tavoin lukuisat opintokerhot vaikuttivat demokratian muotoutumiseen Ruotsissa.

Ruotsin hallitusvalta ei aluksi tukenut opintokerhoja taloudellisesti. Vasta vuonna 1947 – melkein 50 vuotta aloittamisesta – päätettiin pysyvistä tuista. Silloin todettiin, että on pakko edellyttää tiettyjä ehtoja: esimerkiksi minimiopiskeluaika (20 tuntia), tapaamisten tuntimäärä (2 –3 tuntia), vähimmäisosallistujamäärä (5 henkilöä) ja joitakin opiskelualueita, joihin tukea ei voinut saada. Rajat ovat asteittain väljentyneet, ja nykyään opintokerhotoimintaa säätelevää lainsäädäntöä on vain hyvin vähän. Opintokerhoja tuetaan, koska niiden katsotaan hyödyttävän sekä yhteiskuntaa että yksilöä.

tärkeätä on, että meillä on ryhmä tietyissä puitteissa vapaasti kokoontuvia ihmisiä. He voivat sopia, miten ja millä tavoin he yhteistyössä haluavat hankkia tietoa. Osallistujat suunnittelevat opintonsa, hankkivat tietoa, muotoilevat kysymyksiä, keskustelevat, analysoivat ja arvioivat kohdettaan kiinnostuksensa mukaisesti. Mikäli haluaa keskittyä omiin henkilökohtaisiin opintoihinsa, voi usein löytää koulutuksellisia vaihtoehtoja.

Sanotaan, että meillä on ryhmä aikuisia, jotka haluavat yhdessä laajentaa tietoaan tietyllä alueella. Opintokerhoa ohjamaan ei tarvita opettajaa. Tärkeätä on, että osallistujat itse aktiivisesti etsivät tietoa.

Opettajat kyllä joskus vetävät opintokerhoja. Tämä on yleisempää tiettyjen aineiden kuten vieraitten kielten ja matematiikan kohdalla. Keskeistä on se, että opettajat ymmärtävät roolinsa olevan erilainen tällaisessa aikuisryhmässä kuin heidän tavallisessa ammattiopetuksessaan. Opintokerhossa on painotettava yhteistä työtä vastausten löytämiseksi osallistujien tärkeinä pitämiin kysymyksiin. Tarkoitus ei ole tuottaa vastauksia kysymyksiin, joihin opettaja jo tietää vastaukset. Se, että lähdetään osallistujien kysymyksistä, ei pelkästään lisää tietoa vaan myös vahvistaa opintokerhoon osallistuvien itseluottamusta ja itsenäisyyttä.

Kansanliikkeet ja muut järjestöt ovat tällä tavalla 100 vuoden ajan Ruotsissa itsenäisesti pystyneet hankkimaan tarvitsemansa tiedon. Ne eivät ole olleet riippuvaisia opettajista täyttääkseen tarpeensa.

tähän eu-projektiin osallistuvissa maissa on erilaisia kokemuksia opintokerhoista. Opintokerho-opiskelu on muita opiskelumuotoja täydentävä. Euroopan unioni pitää tärkeänä levittää tietoa opintokerhosta yhtenä mahdollisena tapana aikuisten hankkia tietoa.

mitään erityistä oppikirjaa ei tämän opinto-oppaan lisäksi ole olemassa. Olettamus on, että opinto-opasta käytetään opintokerhoissa. Oppaassa sekoitetaan kysymyksiä ja faktoja. Kysymysten tarkoituksena on rohkaista keskustelua tai innostaa soveltamaan opasta tai osallistujien itse keräämien tietojen soveltamista.

Kysymysten määrä pakottaa ryhmän valitsemaan, mihin kysymyksiin ryhmä keskittyy. Määrätkää itse ne kysymykset, joista on tärkeätä keskustella. Voitte jättää jotkut kysymykset pois ja ottaa mukaan muita teidän kannaltanne tärkeitä kysymyksiä.

voitte myös valita, mitä haluatte lukea oppaasta, ja mitä informaatiota haluatte kerätä henkilökohtaisesti tai alaryhmissä opintokerhokokousten välissä. Kokemus on osoittanut, että kannattaa haastatella ulkopuolisia. Joskus haastattelu on ainoa tapa hankkia opintokerhon tarvitsemaa informaatiota.

Kaikkein tärkeimpiä ovat kuitenkin osallistujat itse. Heidän kokemuksensa, ymmärryksensä, uteliaisuutensa ja halunsa tutkia muodostavat menestyksekkään tutkimustuloksen perustan. Opintokerho tarvitsee puheenjohtajan tai vetäjän. Hän osallistuu muiden kanssa tasavertaisesti. Vetäjän tehtävänä on sitoa ryhmä yhteen, hallinnoida sen työtä. Vetäjällä on muita suurempi vastuu siitä, että ryhmä toimii hyvin ryhmänä. Hänen on huolehdittava siitä, että kaikki ovat mukana, rohkaista hiljaisia osallistumaan aktiivisesti keskusteluun ja pidättelemään hallitsevia osallistujia. Joskus tämä tehtävä kiertää osallistujien kesken. Opintokerhon järjestämisestä vastaavan on huolehdittava, että vetäjä tuntee opintokerhotoiminnan ideologiset ja käytännölliset perusteet. On hyväksi, mikäli vetäjäkeskustelu ottaa myös huomioon keskustelun siitä, miten aikuiset oppivat verrattuna siihen, miten lapset ja nuoret rikastuttavat tietoaan. Ryhmädynamiikasta on tietenkin myös tärkeätä keskustella.

vielä parempi on, mikäli tavalliset osallistujat saavat mahdollisuuden osallistua tällaiseen valmisteluun selventääkseen, mitä tavoitteita näillä erilaisilla opinnoilla on.

Meidän kokemuksemme mukaan ideaali osallistujamäärä on seitsemästä kymmeneen henkilöä. Useimmissa opintokerhoissa osallistujamäärä vaihtelee 3 – 20 välillä. Mikäli osallistujamäärä on pieni, jää näkökulmien ja näkemysten määrä rajalliseksi. Mikäli osallistujamäärä on suuri, on vaikeata saada kaikki osallistumaan aktiivisesti ja täysimääräisesti opintokerhon muodostamaan kehitysprosessiin. Ryhmän sisäinen vuoropuhelu on hyvin tärkeä asia.

Keskimäärin opintokerhot kokoontuvat osallistujien vapaa-aikana kerran viikossa kaksi- kolme tuntia kerralla. Kokousten väliset välipäivät ovat tärkeitä. Ne mahdollistavat tiedon sulattamisen ja yksilöllisen reflektoinnin, mahdollisesti myös henkilökohtaisen opiskelun tai tutkimuksen muutaman muun ryhmän jäsenen kanssa.

Miten pitkään opintokerhot toimivat? Siihen ei löydy yksiselitteistä vastausta. Jotkut ryhmät eivät voi kokoontua useammin kuin kolme kertaa. Useimmat opintokerhot katsovat tarvitsevansa kymmenkunta tapaamista eli monta kuukautta. On myös esimerkkejä opintokerhoista, jotka ovat jatkaneet mielekästä työtään monen vuoden ajan.

Joskus opintokerhotapaamisiin lisätään yksi tai useampi pitempi tapaaminen. Joskus voi kyseessä olla täysihoitolaitos ja usein viikonloppu. Tämä mahdollistaa ajankohtaisten asioiden tarkemman käsittelyn. Osallistujien ja siten myös opintokerhon kannalta on osoittautunut järkeväksi aina silloin tällöin keskeyttää työ ja keskustella siitä, MITEN opintokerho työskentelee yhdessä. Mitä tuntuu hyvältä ja mitä pitää muuttaa.

Koska opintokerho on suhteellisen uusi asia varsin monelle ihmiselle, on erittäin tärkeätä, että osanottajat osallistuvat substanssikeskusteluun opintokerhojen luonteesta, mukaan lukien yhdessä työskentelyn perusteista opintokerhossa. Ehkä tästä tekstistä voi olla hyötyä?

Kun ryhmällä on ollut mahdollisuus tutustua aineistoon, se voi valita mihin se haluaa keskittyä ja laatia karkean suunnitelman. Tätä suunnitelmaa voidaan muuttaa saatujen kokemusten pohjalta.

Euroopan Unioni

– alku ja syyt

EU perustettiin vuonna 1951
Jäsenmaat ovat:

Belgia, Saksa, Ranska, Italia,
Luxenburg, Alankomaat, Tanska,
Irlanti, Englanti, Kreikka, Espanja,
Portugali, Itävalta, Suomi ja
Ruotsi

eu (euroopan unioni) on kuuden maan (Alankomaat, Belgia, Italia, Luxemburg, Ranska ja Saksa) vuonna 1951 aloittaman yhteistyö- ja integraatioprosessin tulos. Viidenkymmenen vuoden jälkeen ja neljän laajentumisen (Irlanti, Tanska ja Yhdistynyt Kuningaskunta 1973, Kreikka 1981, Espanja ja Portugali 1986, Itävalta, Ruotsi ja Suomi 1995) jälkeen EU muodostuu viidestätoista jäsenvaltiosta ja valmistautuu viidettä laajentumista varten. Tällä kertaa Itä- ja Etelä-Eurooppaan.

Euroopan hiili- ja teräsunioni

vuonna 1951 edellä mainitut kuusi maata yhdistyivät perustaakseen Euroopan hiili- ja teräsunionin (EHTY). Mikäli maalla ei ollut hiiltä ja terästä vapaasti saatavilla, se ei voisi aloittaa sotaa naapureitaan vastaan. Tämä oli perusajatus. Tällä tavoin Euroopan Unioni oli alussa rauhanaloite.

Toisen maailmansodan päätyttyä Euroopan ylivoimaisesti suurin haaste oli luoda aitoa solidaarisuutta aikaisempien sotaviihollisten välille. Varsinkin Saksan ja Ranskan välinen kamppailu hiilen ja teräksen saatavuudesta oli ollut keskeinen osa eurooppalaista kilpailua. Yhteinen hallinto voisi tehdä tästä kestäväällä tavalla lopun ja mahdollistaa voimavarojen paremman hyödyntämisen.

ajatoksen julkaisi 9.5.1950 ensimmäisenä Ranskan silloinen ulkoministeri Robert Schuman. Hänen julistustaan pidetään Euroopan Unionin syntyhetkenä ja se on syy, miksi toukokuun yhdeksäs on ”Eurooppa-päivä”.

Kuusi maata sopivat raskaan teollisuutensa ja siten varustelu-teollisuutensa avaimen yhteisestä organisoimisesta Euroopan hiili- ja teräsunionissa (EHTY). Siten maat siirsivät osan kansallisesta itsemääräämisoikeudestaan yhteiselle eurooppalaiselle viranomaiselle – mutta vain tarkasti määritellyjä osia. Tätä mallia on myöhemmin seurattu muilla Euroopan Unionin työalueilla.

euroopan unionin historian alusta aina Pariisin-sopimuksesta 1951 ja varsinkin Rooman-sopimuksen 1957 lähtien on painotettu neljää työvälinettä, joilla piti saavuttaa kaksi tavoitetta: yhteismarkkinat, taloudellinen kasvu, työllisyyden parantaminen sekä kaikille Yhteisön kansalaisille korkeampi elintaso. Alusta alkaen Unionin politiikka keskittyi neljälle periaatteelliselle alueelle:

- hiili- ja terästeollisuuden rakennemuutos
- maatalouden rakennemuutos
- Euroopan laajuiset verkot kuljetusten parantamiseksi
- yhteisen kauppaa- ja sosiaalipolitiikan luominen

eu on puitekäsite kolmelle laajalle alueelle, joita usein kutsutaan "pilareiksi": Ensimmäinen ja tärkein on Euroopan Yhteisö. Tällä alueella EU voi päättää kansalaisia koskevasta lainsäädännöstä. Toinen pilari on yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka ja kolmas pilari on oikeus- ja sisäpolitiikan yhteistyötä.

Tavoitteet

europaan unionin tavoitteena on solidaarisuuden perustalle luoda jäsenvaltioiden ja niiden kansalaisten välille yhdenmukaiset suhteet. Tärkeimmät tavoitteet ovat:

- **edistää taloudellista ja yhteiskunnallista edistystä**
(yhteismarkkinat perustettiin 1993 ja yhteisen valuutan ryhdyttiin siirtymään 1999).
- **vahvistaa Euroopan Unionin asemaa kansainvälisesti**
(antamalla humanitääristä apua EU:n ulkopuolisille maille, yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kautta, toiminta kansainvälisissä kriiseissä, yhteiset kannat kansainvälisissä elimissä).
- **ottamalla käyttöön eurooppalaisen kansalaisuuden**
(tämä ei korvaa vaan täydentää valtiokansalaisuutta antamalla joukon kansalais- ja poliittisia oikeuksia Euroopan kansalaisille).
- **kehittää vapauden, turvallisuuden ja oikeudenmukaisuuden aluetta** (liittyy yhteismarkkinoiden toimintaan ja varsinkin ihmisten vapaaseen liikkuvuuteen)
- **ylläpitää ja kehittää olemassa olevaa EU-lainsäädäntöä**
(Eurooppalaisten toimielinten hyväksymä lainsäädäntö sekä perustamisasiakirjat)

Keskusteltavaa:

Selvittäkää miten nämä viisi tavoitetta voivat olla hyödyksi:

- yksilölle
- yrityksille
- maallenne kokonaisuudessaan

---

9 th of May has been chosen as the date for the annual "Europe Day"

Discuss if the selection of the four principal areas were the right ones to start with.

Arvioi ja analysoi omasta näkökulmasta tulevaa Eurooppaa. Valitse neljä kohdetta.

Viisi toimielintä:
Euroopan Parlamentti,
Ministerineuvosto,
Komissio-EU:n
toimeenpaneva elin
Euroopan tuomioistuin,
Tilintarkastustuomioistuin

Toimielimet

Euroopan Unionia johtaa viisi toimielintä.

Euroopan Parlamentti, joka on jäsenvaltioiden kansalaisten valitsema

Parlamentti koostuu 626 valitusta edustajasta. Parlamentin jäsenellä (Members of the European Parliament – MEP) on valvovaa, neuvoa-antavaa ja lainsäädäntövaltaa. Parlamentti voi eurooppalaisen lakiesityksen yhteydessä neuvoa, muuttaa tai käyttää veto-oikeutta. EU:n budjettia käsiteltäessä Parlamentti voi vain muuttaa asioita, jotka eivät ole korvamerkittyjä, kuten esimerkiksi koulutus- ja sosiaaliohjelmia. Kohderyhmänä esimerkiksi naiset ovat pääasiallisesti korvamerkintöjen ulkopuolella.

Parlamentti työskentelee pääasiallisesti *valiokunnissa*, jotka heijastavat EU:n toiminnan pääalueita. Esimerkkinä voi mainita naisten oikeuksien valiokunnan, joka käsittelee naiskysymyksiä ja usein onnistuu määrittelemään naiset erityiseksi kohderyhmäksi EU:n politiikassa. Vuonna 1991 valiokunta esimerkiksi järjesti kuulemisen siirtolaisnaisten asemasta EU:ssa ja painotti raportin laatimisen tärkeyttä asiassa.

Ministerineuvosto – EU:n päätöksentekijä

Neuvosto toimii jäsenvaltioiden hallitusten lakiasäätävänä foorumina. Kun politiikasta on päätetty, neuvosto informoi asiasta komissioita, joka tämän jälkeen valmistele neuvoston suosituksen pohjalta esitykset. Toimintaa ohjaavana elimenä neuvosto päättää EU:n ohjelmasta ja koordinoi jäsenvaltioiden yleistä talouspolitiikkaa. Vaikka neuvostolla on päätöksenteko-oikeus ja oikeus delegoida vastuu politiikan toimeenpanosta komissiolle, neuvosto voi myös toimia itsenäisesti.

Neuvostossa jokaisella jäsenmaalla on yksi edustaja. Puheenjohtajuus kiertää jäsenvaltioiden kesken ja kestää kuusi kuukautta kerrallaan. Maatalousministerit ja valtionvarainministerit kokoontuvat kerran kuukaudessa ja muut ministerit kahdesti vuodessa. Eurooppaneuvosto – jota ei pidä sekoittaa Euroopan Neuvostoon – muodostuu valtion- ja hallitusten johtajista. Kahdesti vuodessa järjestettävissä huippukokouksissa Eurooppa-neuvosto päättää EU:n poliittisesta työjärjestyksestä.

Komissio – EU:n toimeenpaneva elin

Komissio huolehtii, että neuvoston päätökset muuttuvat esityksiksi, jotka ovat EU:n lainsäädäntötyön pohjana. Komissio julkaisee ohjeensa kolmessa muodossa:

- asetukset (regulatiivit) ovat sitovasti voimassa kaikissa jäsenvaltioissa ja ovat ensisijaisia suhteessa kansalliseen lainsäädäntöön
- direktiivit sitovat jäsenvaltioita mutta jäsenvaltiot voivat valita miten niitä soveltavat
- päätökset voivat myös olla ei-pakottavia ohjeita erikseen nimetyille osapuolille

komissiolle on aloitetoikeus ja myös oikeus vetää takaisin tai muuttaa esitystä milloin vain lainsäädäntöprosessin aikana. Toinen tärkeä komission tehtävä on valvoa rakennerahastojen sekä tutkimus- ja toimintaohjelmien antamia tukia. Komissio muodostuu kahdestakymmenestä viisivuotiskaudeksi nimitetystä jäsenestä.

Euroopan tuomioistuin – turvaa, että lainsäädäntöä kunnioitetaan

tuomioistuimeen voidaan vedota, mikäli on syntynyt ristiriita yksilöiden ja jäsenvaltioiden välillä siitä, miten yhteisölainsäädäntöä tulkitaan ja toimeenpannaan. Kun lainsäädännöstä on päätetty, on komission tehtävä huolehtia toimeenpanosta. Mikäli jokin jäsenvaltio on haluton toimeenpanemaan jotakin EU-direktiiviä, komissio voi haastaa valtion tuomioistuimeen. On tärkeätä huomata, että EU:n asetukset ja direktiivit ovat jäsenvaltioita sitovia ja ensisijaisia. Tämän seurauksena Euroopan politiikka voi joskus olla jopa kansallista lainsäädäntöä edistysmielisempää, esimerkkeinä sosiaalipolitiikka ja naisten ja miesten tasavertaiset oikeudet.

Tilintarkistustuomioistuin

Tilintarkistustuomioistuin tarkastaa, että Unioni on saanut kaikki maksunsa, ja että kaikki kulut ovat lain ja sääntöjen mukaisia ja että varojen hoito on ollut tervettä.

Toimielimiä tukevat erilaiset muut elimet, kuten:

Talous- ja sosiaalikomitea sekä Alueiden komitea ovat neuvoa-antavia elimiä, jotka auttavat turvaamaan sen, että EU:n erilaiset taloudelliset ja sosiaaliset kategoriat ja alueet tulevat huomioon otetuksi.

EU:n oikeusasiamies käsittelee kansalaisten valituksia Eurooppa-tason huonosta hallinnosta.

Mikä on asiamiehen rooli – periaatteessa?

Euroopan investointipankki on rahoituslaitos EU:ssa.

Euroopan keskuspankki vastaa rahapolitiikasta euroalueella.

www.eu.com
www.thecouncil-ministers.eu

Yritä löytää omassa maassa käytäntöön sovelletut EU:n säätämät lait.

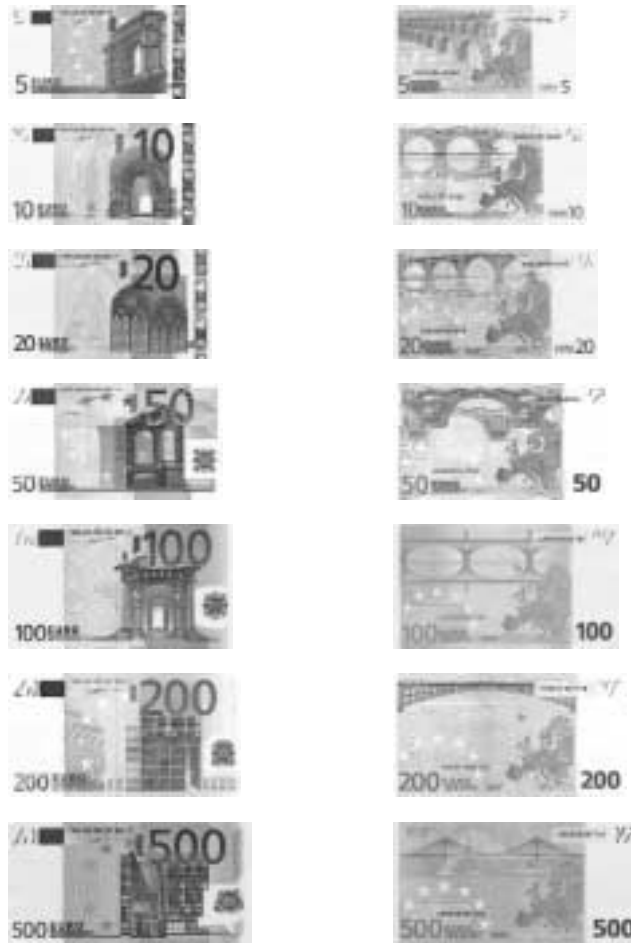

Euro – yhteinen eurooppalainen raha

ajat us yhteisestä eurooppalaisesta valuutasta syntyi maailmanlaajuisen valuuttakriisin seurauksena 1970-luvun alussa. Esimerkiksi öljyn hinta nousi 1973 neljä kertaa johtaen inflaatioon ja työttömyyteen. Niin sanottu Wernerin raportti vuodelta 1970 loi perustan ja vuonna luotiin 1979 Euroopan valuuttajärjestelmä (EMS).

Kymmenen vuotta myöhemmin Delorsin komitea esitteli raporttinsa talous- ja rahaliitosta, joka loi pohjan eurolle. Kymmenen vuotta myöhemmin 1.1. 1999 euron käyttöönotto virallisesti aloitettiin ja yksitoista maata hyväksyi euron viralliseksi valuutakseen: Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Luxemburg, Portugali, Ranska, Suomi ja Saksa.

Rahaliiton ja yhteisen valuutan tarkoituksena oli ja on välttää kriisit Euroopan maissa ja luoda sen sijaan vakautta ja yhtenäiset sekä kestävät pelisäännöt. Siksi määriteltiin joitakin talouskriteereitä, joita jokaisen EMU:ssa mukana oleva maa on noudatettava.

Rahaunionin (EMU) ja yhteisen valuutan periaate oli ja on estää taluskriisejä jäsenvaltioissa ja näin hankkia vakaat ja yhdenmukaiset taloudelliset säännöt.

Ensimmäinen tammikuuta 2002 otettiin käyttöön yhteinen valuutta 12 jäsenmaassa.

EMU – Työpaikat ja yritykset

EU ja työmarkkinat

Lissabonin huippukokous päätti vuonna 2000, että työllisyysasteen olisi oltava 70 % vuonna 2010 (vuonna 2000 luku oli 63,3 %). Naisten kohdalla tavoiteluku on 60 % vuoteen 2010.

eu:n työmarkkinoilla esiintyy vielä paljon rakenteellisia ongelmia. Ensinnäkin työttömyysaste on vieläkin korkea, kaksinkertainen esimerkiksi USA:han verrattuna. Varsinkin korkea nuorisotyöttömyys on jatkuva ongelma. Vanhempien (55 – 64-vuotiaat) ihmisten alhainen työllisyysaste on huolestuttava ja kaukana Tukholman 50 %:n tavoitteesta vuonna 2010. Sukupuolten välillä on palkassa, töiden sukupuolijakaumassa, työllisyysasteessa ja työehdoissa merkittäviä eroja.

vuonna 1997 ”työllisyyskomitea” aloitti työnsä. Pää tarkoituksena on kehittää, laatia suunnitelmia, valvoa, seurata ja todentaa yhteistä eurooppalaista työllisyysstrategiaa. Tämän strategian tarkoituksena on tukea jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä analysoimalla, tutkimalla ja valvomalla työllisyyspolitiikkaa, tunnistaa hyvät käytännöt ja tukea tiedon ja kokemuksen vaihtoa ja –siirtoa. Strategia kattaa vain ylikansallisia menettelytapoja ja toimia.

Komitealla on aikaa 31.12.2005 asti ja sen budjetti on 55 miljoonaa euroa.

kaikilla jäsenvaltioilla on kansalliset suunnitelmat köyhyyttä ja syrjäytymistä vastaan. Työttömyyttä painotetaan tässä asiassa erikseen. EU:n raportissa tunnistetaan kahdeksan haastetta:

- kehittää työmarkkinat, jossa kaikilla on oikeus ja mahdollisuus työpaikkaan
- työstää koulutuksellista eriarvoisuutta
- säilyttää perhesolidaarisuus ja suojella lasten oikeuksia
- turvata kaikille kunnon asunto
- turvata laadukkaiden palveluiden saatavuus: esimerkiksi terveydenhuolto, sosiaaliturva ja liikenne
- hyvinvoinnin parempi tuottaminen
- kunnostaa moniongelmallisia asuin- ja muita alueita

Keskustele jos maanne hallitus on ottanut aloitteen mitä tulee aikuiskoulutukseen

Onkin sanottu, että kestää varsin kauan ennen kuin kaikki jäsenvaltiot näkevät nämä indikaattorit samalla tavalla.

Mitä olette mieltä näistä indikaattoreista?

Keskustelkaa niistä ja yrittäkää nostaa esille viisi tärkeintä.

Kirjoittakaa miksi.

Meidän perustelumme .... jne.

Mikä on työpaikassa tärkeätä? Keskustelkaa ryhmässä ja kirjoittakaa viisi tärkeintä työpaikkaan liittyvää seikkaa. 1.... 5.

Palkka

Kun monella maalla on sama valuutta, on helpompaa verrata palkkoja.

Mitä ovat tällaisen vertailun edut ja haitat?

Laatikkaa luettelo ja keskustelkaa mahdollisten haittojen työstämisestä
– kirjoittakaa vastauksenne.

Edut

Haitat

Korot

Ennen EMUa Euroopan maissa oli erilaiset korot.

Miten yhtenäinen korkotaso vaikuttaa:

Teihin henkilökohtaisesti:

Pienyrityksiin maassanne:

Suuryrityksiin maassanne:

Maassanne toimiviin kansainvälisiin yrityksiin:

Ammattiliitot

euroopan ammattiyhdistysjärjestöillä on pitkä historia ja ne ovat kymmenien vuosien aikana kehittäneet sekä yhteisiä että erilaisia piirteitä. Yksi yhteinen piirre kommunismin jälkeisessä Itä-Euroopassa on itsenäisyys sekä valtiosta että instituutioista. Järjestäytyminen vaihtelee suuresti. Skandinaviassa ja varsinkin Ruotsissa järjestäytyminen on hyvin yleistä, jopa 80 %. Muissa osissa Eurooppaa järjestäytymisaste on usein paljon alhaisempi.

ammattiyhdistysliike kohtaa uusia haasteita, kun työpaikat ja pääoma liikkuvat helposti yli rajojen ja konsernit ovat ylikansallisia. Kun päätehtävä on taistella työpaikkojen ja kunnan palkkojen puolesta on totta kai tärkeätä, että ammattiliitot vaikuttavat Euroopan Unionin ja rahaliiton kehitykseen.

Miten uskotte EMU:n vaikuttavat ammattiyhdistysliikkeen toimintaan?

Miten EMU vaikuttaa teihin ammattiyhdistysliikkeen jäsenenä?

Kirjatkaa henkilökohtainen näkemyksenne ja painottakaa kolmea ryhmässänne eniten tukea saanutta ajatusta:1.,2.,3.

1. _____
2. _____
3. _____

Ammattiyhdistysliikkeen valta vaihtelee suuresti eri EU-maissa. Joissakin maissa työntekijöiden edustajilla voi olla suuri sananvalta työpaikalla suoritettavien muutosten suhteen.

Mikä on tilanne teidän maassanne?

Rankatkaa EU-maat siten, että se maa, jossa uskotte ay-liikkeen/työntekijöiden vaikutusvallan olevan suurin, on ensimmäinen. Keskustelkaa ensin niistä kriteereistä, joita "kilpaillussa" käytätte.

Rakenteellinen kehitys

kun puhumme tulevaisuudesta ja esimerkiksi yhteiskunnan tai työmarkkinoiden kehityksestä sanomme usein, että "se" riippuu rakenteellisesta kehityksestä. Sanomme usein, että hinnat nousevat. Onko näin vai laskevatko hinnat joskus?. Miettikää omaa talouttanne ja laskekaa miten pitkään teidän on työskenneltävä voidaksenne ostaa joka päivä tarvitsemanne tavarat ja tuotteet. Yrittäkää löytää tilastotietoja, jotka mahdollistavat vertailun muutama vuosi sitten vallinneen tilanteen kanssa.

Mikä on rakenteellista kehitystä – miettikää konkreettisia esimerkkejä omasta kaupungistanne tai kylästänne.

Mikä mielestänne vaikuttaa rakenteelliseen kehitykseen?

Onko se teknologia? Hinnat? Globalisaatio? Demokratian aste?
Luetelkaa kymmenen tärkeintä seikkaa ja yrittäkää laittaa ne
tärkeysjärjestykseen. 1. ... 10.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

Puskurirahastot

europaunionilla on neljä rakennerahastoa: alue-, sosiaali-, maatalous- ja kalastusrahasto. Niiden tarkoituksena on vahvistaa taloudellista ja sosiaalista solidaarisuutta jäsenvaltioiden kesken ja ne ovat tärkeä työväline kun vähennetään alueellista epätasapainoa ja eroja taloudellisessa kehityksessä. Kaudelle 2000 –2006 rahastoille on varattu 195 miljardia euroa eli noin kolmannes EU:n budjetista.

Mikä on puskurirahasto?

rahalii-to vaikeuttaa jäsenvaltioiden kykyä suoriutua rakenteellisista epätasapainoista ja mahdollisesta lamasta. Esimerkiksi Suomi on päättänyt parempina aikoina rakentaa rahastoja puskuroimaan mahdollista lamaa. Toisissa maissa keskustellaan sekä itse rahastoista että siitä, miten ne tulisi organisoida ja hallinnoida.

Rahastot voidaan rakentaa työehtosopimuskiirroksissa varatuilla voimavaroilla. Ne voivat myös perustua julkiseen rahoitukseen esimerkiksi vähentämällä työllisyysmaksusta.

*Puskurirahaston hallinnointi on mielenkiintoinen kysymys.
Mikä pitäisi olla rahaston johdon intressi olla?*

Tarvitaanko puskurirahastoja tai muita talouden vakaajia?

Talouden häiriöt voivat vaikuttaa kolmeen alueeseen:

1. Tuotanto ja työllisyys
2. Palkat ja voitot
3. Valtion tulot

monessa maassa jul kista kulutusta on käytetty taloudellisten häiriöiden korjaamiseksi. EMU-olosuhteissa tämä mahdollisuus on paljon rajatumpi, mutta puskurirahastoilla voidaan kuitenkin neutralisoida talouden nousuja ja laskuja.

Miettikää, mitä mieltä olette seuraavista väitteistä:

- Demokraattiset järjestelmät eivät, koska ne usein lyhyellä aikavälillä pyrkivät vähentämään työttömyyttä, itsenäisesti pysty muotoilemaan talouspolitiikkaa
- Inflaatio on rahapoliittinen ilmiö ja vain keskuspankit voivat säädellä sitä
- Työttömyys riippuu työmarkkinoiden joustavuudesta eikä siihen vaikuta kokonaiskysyntä tai tuotantokapasiteetti

Ja mitä mieltä olette näistä väitteistä:

- Inflaatioon voidaan parhaiten vaikuttaa vakaalla palkkakehityksellä ja työvoimapolitiikalla
- Markkinoiden tasapaino edellyttää vahvaa demokraattista järjestelmää
- Työttömyys liittyy hintojen ja palkkojen epätäydellisyyteen ja työmarkkinoiden rakenteellisiin ongelmiin

Tärkeä tavoite EMUssa on täystyöllisyys ja kestävä taloudellinen kehitys. Hyväksytäänkö puskurirahastot talouden vakaajina? Useimmat työnantajat ovat eri mieltä.

Puskurirahastot ja sisäinen devalvaatio

devalvaatiolla tarkoitetaan rahan vaihtoarvon heikkenemistä, vienti on halvempaa ja tuonti kalliimpaa. Inflaatio alentaa palkkojen arvoa ja lisää työnantajien voittoja. Työn ja pääoman suhde on taas tasapainossa.

Puskurirahastot taas ovat yksipuolista ja tilapäistä kustannusten laskemista.

Keskustelua

Keskustelkaa seuraavien instrumenttien merkityksestä uusien taloustilanteiden hallinnan kannalta:

- devalvaatio
- ulkomaanvaluutan vähentäminen
- ulkomaan valuutassa alemmat hinnat
- tuontitavaroille korkeammat hinnat
- sisäinen devalvaatio
- alennetut työnantajamaksut
- arvonlisäveron nosto
- puskurirahastot

Mihin puskurirahastoja voitaisiin käyttää?

viimeisen kymmenen vuoden aikana talouden tehokkuus on selvästi lisääntynyt. Se voidaan laskea sillä, miten paljon enemmän tuotetaan ilman, että työtunteja tai pääomaa on lisätty. Tehokkuus johtuu teknologian ja organisaatioiden edistymisestä ja tämä liittyy usein tietoon. Taloustutkijoiden ja poliitikkojen ongelmana on, miten tietää onko kyse rakenteellisesta tai tilapäisestä häiriöstä taloudessa eli ratkaisujen on pystyttävä vastaamaan kahteen erilaiseen olosuhteeseen.

Puskurirahastot voivat yrityksissä auttaa voimavarojen hyödyntämisessä mutta myös vähentää dynamiikkaa ja kykyä muuttua. Yksilön turvallisuus on saavutettava ilman, että vähennetään muutospaineita yrityksessä.

Miten puskurirahastot olisi rakennettava, jotta ne voisivat vastata näihin vaatimuksiin.

Miten puskurirahasto toimii?

puskurirahasto toimii vain silloin kun se maksaa. Tämän jälkeen talous palaa tilanteeseen ennen rahaston maksatuksia. Puskurirahasto ei koskaan voi luoda kestäviä työpaikkoja tai korjata liian korkeita kustannustasoja mutta se voi antaa aikaa pulien korjaamiseksi ja talouden ongelmien ratkaisemiseksi.

Vakauttamisen poliittiset instrumentit

Miten tulevaisuudessa voidaan ratkaista talouden häiriötilat ilman jättityöttömyyttä?

*Voivatko puskurirahastot toimia sokkien vaimentajina?
Onko tämä yksi ratkaisu?*

*Miten puskurirahastoja olisi hallinnoitava?
Ammattiyhdistysliikkeen ja työnantajien toimesta yhdessä?*

*Voivatko puskurirahastot perustua säästettyyn (jo suoritettuun) työaikaan?
Jos, niin miten?*

*Voidaanko koulutusrahastoja käyttää puskureina?
Jos, niin miten?*

*Onko puskurirahastojen oltava tuotannon rahoittamia? Onko muita ratkaisuja?
Onko muita tapoja auttaa maata laman aikana?*

**Mitä mieltä olette puskurirahastoajatuksesta?
Kirjatkaa ajatuksenne: puolesta ja vastaan.**

<u>puolesta</u>	<u>vastaan</u>
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Työn organisointi

Miten työpaikat on organisoitu teidän maassanne?

_____

_____

_____

_____

*Miten työntekijät vaikuttavat jokapäiväiseen työhönsä ja miten
jatkuviin muutoksiin?*

_____

_____

_____

_____

Mitä vaikutusvaltaa ay-liikkeellä on näissä asioissa?

_____

_____

_____

_____

Mikäli pystyisitte vaikuttamaan tapaan organisoida työ maassanne niin mitä päättäisitte?

Millä tavoin EMU voisi vaikuttaa päätöksiinne?

Demokratia työpaikoilla

työväenliikkeelle demokratia työpaikoilla on tärkeä asia. Monet pelkäävät, että EMU vähentää demokratiaa ja hiljentää tavallisen työntekijän.

Mitä tarkoittatte demokratialla työelämässä?

Esittäkää joitakin esimerkkejä ja pyrkikää löytämään viisi tärkeintä kriteeriä:

Minun esimerkkini:

Minun kriteerini:

1.

2.

3.

4.

5.

Aikuiskoulutus/elinikäinen oppiminen

me puhumme yhä enemmän elinikäisestä oppimisesta, jolla tarkoitamme, että meidän on koko elämämme ajan opiskeltava. Tämä on erityisen tärkeää meidän töissämme – ja tämä vain vahvistuu!

Mitä mieltä olette elinikäisestä oppimisesta – katsotteko, että siitä kehittyä todellisuutta vai onko se vain jotakin, mitä kouluttajat työpaikkansa pelastaakseen ovat keksineet?

EMU-olosuhteissa me olemme läheisemmässä yhteydessä toisiimme ja siksi työnantajien ja yritysten kilpailu koulutetusta ja muusta ammattityövoimasta kiristyy. Miten teidän maassanne on valmistauduttu elinikäistä oppimista varten? Teidän kaupungissanne? Yrittäkää selvittää nämä asiat ja kirjoittakaa 5 tärkeintä toimenpidettä joihin teidän yksilönä ja viranomaisten pitäisi ryhtyä. 1... 5.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Työllisyys

vain 38 % 55 vuotaa täyttäneistä on työssä. EU on päättänyt, että tämän luvun vuonna 2010 pitäisi olla 50 %. Osa tätä tavoitetta on nostaa työllisyysaste 67 %:iin miesten ja 57 %:iin naisten kohdalla vuoteen 2005.

Tarkastakaa työllisyysluvut omissa maissanne ja verratkaa niitä naapurimaihinne ja EU:n keskiarvoon.

Työllisyys minun maassani:	Yhteensä:	Miehet:	Naiset:
Työllisyysluvut maassa X :	Yhteensä:	Miehet:	Naiset:
Työllisyysluvut maassa X :	Yhteensä:	Miehet:	Naiset:
Työllisyysluvut maassa X :	Yhteensä:	Miehet:	Naiset:

Mikä on työllisyystilanne omassa kaupungissanne?

Työllisyys minun kaupungissani:	Yhteensä:	Miehet:	Naiset:
---------------------------------	-----------	---------	---------

EMU ja hyvinvointi

mahdollinen eurooppalainen yhteiskuntamalli alkaa ajatuksesta, että on mahdollista ja välttämätöntä jollain tavoin luoda hyvinvointia kaikille kansalaisille. Tällaiselle yhteiskunnalle on tyypillistä kohtuullisen korkea verotus, institutionaaliset tulonsiirtojärjestelmät ja säädellyt työmarkkinat. Nämä kaikki yhdessä luovat sosiaalisen turvan ja takeen sille, että kansalaisilla on kohtuullinen elintaso myös ei-toivotuissa tilanteissa, kuten työttömyyden sattuessa. Esimerkiksi Ruotsin malli on määritelty tämän pohjalta.

hyvinvointikäsite kuvaa ihmisten elinolosuhteita. Yksi kuvaus perustuu ihmisten taloudelliseen tilanteeseen, terveydentilaan, koulutukseen, elintasoon jne. Hyvinvointikäsite ei ole neutraali käsite. Sisältö on riippuvainen ihmisten arvoista eli hyvinvoinnin aste yhteiskunnassa riippuu poliittisista päätöksistä.

Keskustelua:

Missä määrin olet samaa tai eri mieltä siitä, mitä pitäisi ottaa huomioon hyvinvointikäsitteessä? Keskustelkaa päätöstenne jälkeen niistä ryhmissänne.

Työpaikat	Samaa		Eri mieltä
Oikeus täystyöllisyyteen	☐	☐	☐
Oikeus kokopäiväiseen täystyöllisyyteen	☐	☐	☐
Oikeus valita halutessaan osa-aikaisuus	☐	☐	☐
Työmarkkinalainsäädäntö ja -sopimukset	☐	☐	☐
Muita työpaikkoihin liittyviä tärkeitä asioita	☐	☐	☐
	☐	☐	☐

Koulutus			
Jokaisella lapsella oikeus hyvään koulutukseen	☐	☐	☐
Jokaisella nuorella on oikeus päättää valitseeko ammatin tai jatko-opinnot	☐	☐	☐
Aikuiskoulutuksen on annettava aikuisille mahdollisuus oppia häntä kiinnostava ammatti	☐	☐	☐
Muita tärkeitä hyvän aikuiskasvatuksen kriteereitä ovat: ...	☐	☐	☐
	☐	☐	☐

The concept welfare describes the condition of living of the people. One description is built on an account of the peoples economy, health, education etc. The concept welfare is not a neutral concept.

Terveydenhuolto

Samaa

Eri mieltä

Hyvinvointiyhteiskunnassa terveydenhuolto on hyvälaatuista, henkilökunta ammattitaitoista, jonottamatta ja kaikkien saatavilla ongelmitta.	☐	☐	☐
Muita tärkeitä hyvän terveyden kriteereitä ovat: ...	☐	☐	☐
	☐	☐	☐

Henkilökohtainen taloudellinen turva

Yhteiskunnan on turvattava ansio sairauden, raskauden ja vanhemmuuden aikana	☐	☐	☐
Muita tärkeitä kysymyksiä henkilökohtaisen taloudellisen turvallisuuden kannalta...	☐	☐	☐
	☐	☐	☐

Eläkkeet

Hyvinvointivaltiossa on oltava oikeus valita milloin haluaa siirtyä eläkkeelle 60 ja 70 ikävuoden välillä	☐	☐	☐
Eläkkeen on oltava suhteessa työelämässä saatuun palkkaan	☐	☐	☐
Muita tärkeitä eläkeläisiä koskettavia sääntöjä ovat...	☐	☐	☐
	☐	☐	☐

Asuminen

Valtion ja kuntien on vastattava siitä, että jokaisella on mahdollisuus asua modernissa asunnossa tai talossa	☐	☐	☐
Lämpötilan ei koskaan pidä alittaa 18 astetta	☐	☐	☐
Keittiössä on lämmin ja kylmä vesi, sähköliesi ja jääkaappi	☐	☐	☐
Kylpyhuoneessa on lämmin ja kylmä vesi, suihku/amme ja WC	☐	☐	☐
Neljän ihmisen perheellä on oltava käytössään vähintään 70 m ²	☐	☐	☐
Muita hyvään asumiseen liittyviä seikkoja	☐	☐	☐
	☐	☐	☐

Ruoka Samaa Eri mieltä

Valtion ja kuntien on, jotta vältyttäisiin vaarallisilta viruksilta ja bakteereilta, vastattava raaka-aineiden, elintarvikkeiden ja vesihuollon valvonnasta,

Muuta:

Vapaa-aika

Jokaisella, jolla on työpaikka, on lain mukaan oltava oikeus vähintään neljän viikon lomaan, ilman ansion katkeamista

Muuta:

Perusrakenne

Valtio ja kunnat vastaavat rakennuksista ja niiden ylläpidosta

Perusrakenteeseen lasketaan vesi, sähkö ja puhelin, tiet ja viestintä

Muuta:

Yhteiskunnan oikeusapu

Hyvinvointiyhteiskunnassa viranomaiset tarjoavat kuluttajaneuvontapalvelua ja oikeusapua.

Muuta:

Kulttuuri ja urheilu

Hyvinvointiyhteiskunnassa kansalaisen on helppo nauttia kulttuurista ja urheilusta

Kulttuuritoimintaa on musiikki, teatteri, taide, opintokerhot tai toiminta missä tahansa yhdistyksessä

Muuta:

Ympäristö

Hyvinvointiyhteiskunnalle on tyypillistä puhdas vesi ja ilma, viheralueet ja melutasojen mittaaminen.

Muuta:

Hyvinvointiyhteiskunnan rahoitus

hyvinvointijärjestelmän rahoitus on jatkuvan poliittisen keskustelun aihe. Tämä tarkoittaa, että keskustelu yleensä liittyy siihen, miten suuri osa hyvinvoinnista on maksettava valtion ja/tai kuntien toimesta verovaroin. Tähän keskusteluun liittyy myös se, kemelle hyvinvointijärjestelmä on rakennettava. Voitte kuvata omia ajatuksianne hyvinvointijärjestelmän rahoituksesta ja pohtia, onko valittava yksityinen tai julkinen tai sekamuoto. Alla voitte rasti ruutuun -menetelmällä kertoa, miten suhtaudutte eri vaihtoehtoihin.

	yksityinen	sekamalli	yhteinen
Työ	☐	☐	☐
Koulutus	☐	☐	☐
Terveystenhoito	☐	☐	☐
Henkilökohtainen taloudellinen turva	☐	☐	☐
Eläkkeet	☐	☐	☐
Asuminen	☐	☐	☐
Ruoka	☐	☐	☐
Vapaa-aika	☐	☐	☐
Perusrakenne	☐	☐	☐
Yhteiskunnan oikeusapu	☐	☐	☐
Kulttuuri ja urheilu	☐	☐	☐
Ympäristö	☐	☐	☐
Muuta	☐	☐	☐

Minun maani hyvinvointi

kun nyt olette määritelleet ja tulkinneet hyvinvointikäsitettä, voitte arvioida hyvinvoinnin astetta omassa maassanne. Voitte tehdä sen merkitsemällä alla olevalla asteikolla arvionne yhdestä viiteen.

	Ei ollenkaan	Riittämätön	Jossain määrin	Hyvä	Erittäin hyvä
Työpaikat	☐	☐	☐	☐	☐
Koulutus	☐	☐	☐	☐	☐
Terveystenhoito	☐	☐	☐	☐	☐
Henkilökohtainen taloudellinen turva	☐	☐	☐	☐	☐
Eläkkeet	☐	☐	☐	☐	☐
Asuminen	☐	☐	☐	☐	☐
Ruoka	☐	☐	☐	☐	☐
Vapaa-aika	☐	☐	☐	☐	☐
Perusrakenne	☐	☐	☐	☐	☐
Yhteiskunnan oikeusapu	☐	☐	☐	☐	☐
Kulttuuri ja urheilu	☐	☐	☐	☐	☐
Ympäristö	☐	☐	☐	☐	☐
Muuta	☐	☐	☐	☐	☐

A welfare system can be financed in different ways like common or private solutions or a mix of both.

Laajentuminen ja talous

Tausta

nykyinen euroopan unioni muodostuu 15 jäsenvaltiosta. Prosessi alkoi kuuden maan, eli Alankomaiden, Belgian, Italian, Luxemburgin, Ranskan ja Saksan yhteistyöllä 1951. Prosessi jatkui 1973 Irlannin, Tanskan ja Yhdistyneen Kuningaskunnan liittymisellä. Kreikka liittyi 1981 ja Espanja ja Portugali 1986. Viimeinen laajentuminen suoritettiin vuonna 1995 kun Itävalta, Ruotsi ja Suomi liittyivät jäseniksi.

Viidestätoista jäsenmaasta kaikki paitsi kolme ovat Euroopan valuuttaunionin (EMU) jäseniä. Ulkopuolella ovat Ruotsi, Tanska ja Yhdistynyt Kuningaskunta.

Faktaa:

Maastrichtin lähentymiskriteerit ovat:

Julkisen alijäämä ei "normaaleissa olosuhteissa" voi olla enemmän kuin 3 % BKT:stä

Julkisen velan BKT osuus ei saisi ylittää 60 %, mikäli se ei "selvästi olisi laskussa"

Inflaatio ei saa olla 1,5 % suurempi kuin kolmen parhaan maan keskiarvo

Pitkät korot eivät saisi olla 2 % suuremmat kuin kolmen parhaimman maan keskiarvo

Vähintään viimeiset kaksi vuotta "jännitteistä vapaata" jäsenyyttä valuuttakurssimekanismissa (ERM)

Laajentuminen

tämän päivän tilanteessa kolmesta maasta on virallisesti ilmoittanut kiinnostuksestaan liittyä Euroopan Unioniin. Nämä kolmesta maasta ovat Bulgaria, Kypros, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Tšekin tasavalta, Turkki, Unkari ja Viro. EU:n komissio on neuvotellut kahdentoista kanssa, ja ensimmäisen kymmenen maan ryhmä perustetaan.

Neuvotteluissa on selvästi priorisoitu järjestys: Ensin Kööpenhaminan kriteerit ja sitten Maastrichtin EMU-kriteerit

JäsenyySkriteerit

kööpenhaminan eurooppa-neuvosto on kokouksessa jäsenvaltiot ottivat ratkaisevat askeleet kohti nykyistä laajentumista sopiessaan, että Eurooppa-sopimuksen solmineet Itä- ja Keski-Euroopassa voivat halutessaan liittyä EU:n jäseniksi. Eli laajentuminen ei enää ollut "mikäli" vaan "milloin". Eurooppa-neuvosto ilmaisi tämänkin selkeästi eli liittyminen on mahdollista, kun hakijamaa pystyy suoriutumaan jäsenyyden edellyttämistä taloudellisista ja poliittisista ehdoista.

Keskusteltavaa:

Keskustelkaa maanne taloudellisesta ja poliittisesta tilanteesta ja verratkaa sitä asetettuihin ehtoihin

---

Oletteko samaa tai eri mieltä siitä, että Unionin ja EMU:n jäsenyys antaa taloudellista vakautta, edistää tervettä kansallista talouspolitiikkaa ja rohkaisee investointeihin?

Mitä etuja ja haittoja yksilö voi kohdata EU- ja EMU-jäsenyyden seurauksena?

Euroopan unionin rahoittaminen

euroopan unionin budjetti rahoitetaan kaikkien jäsenvaltioiden maksuilla.

Maksuperiaatteita on vähän aikaa sitten uudistettu, mutta peruseriaate on pääasiallisesti sama eli tietty prosenttiosuus BKT:stä. Korjausten taustalla näkyy halu jähdyttää menojen kasvu. Varsinkin maatalouden tuista on keskusteltu hyvin paljon – vieväthän ne noin puolet EU:n budjetista.

Tämän lisäksi on sovittu menokatosta kaudelle 2000 – 2006. Toinen merkittävä selittäjä on se, että jotkut maat ovat nettosaajia ja toiset nettomaksajia.

Taulukossa 1 esitellään yleinen talousarvio vuosille 2002 – 2006. Taulukossa on esitelty talousarvio vuodelle 2002.

Keskusteltavaa:

Keskustelkaa budjettikohtien eroista ja niiden syistä

Yrittäkää selventää mitkä ovat tärkeimmät kustannukset ja hyödyt joita maanne liittyminen Unioniin toisi mukanaan

---

Keskustelkaa laajentumisen mahdollisesti mukanaan tuomista muutoksista budjetissa

---

Fig 1
General budget for 2002 to 2006

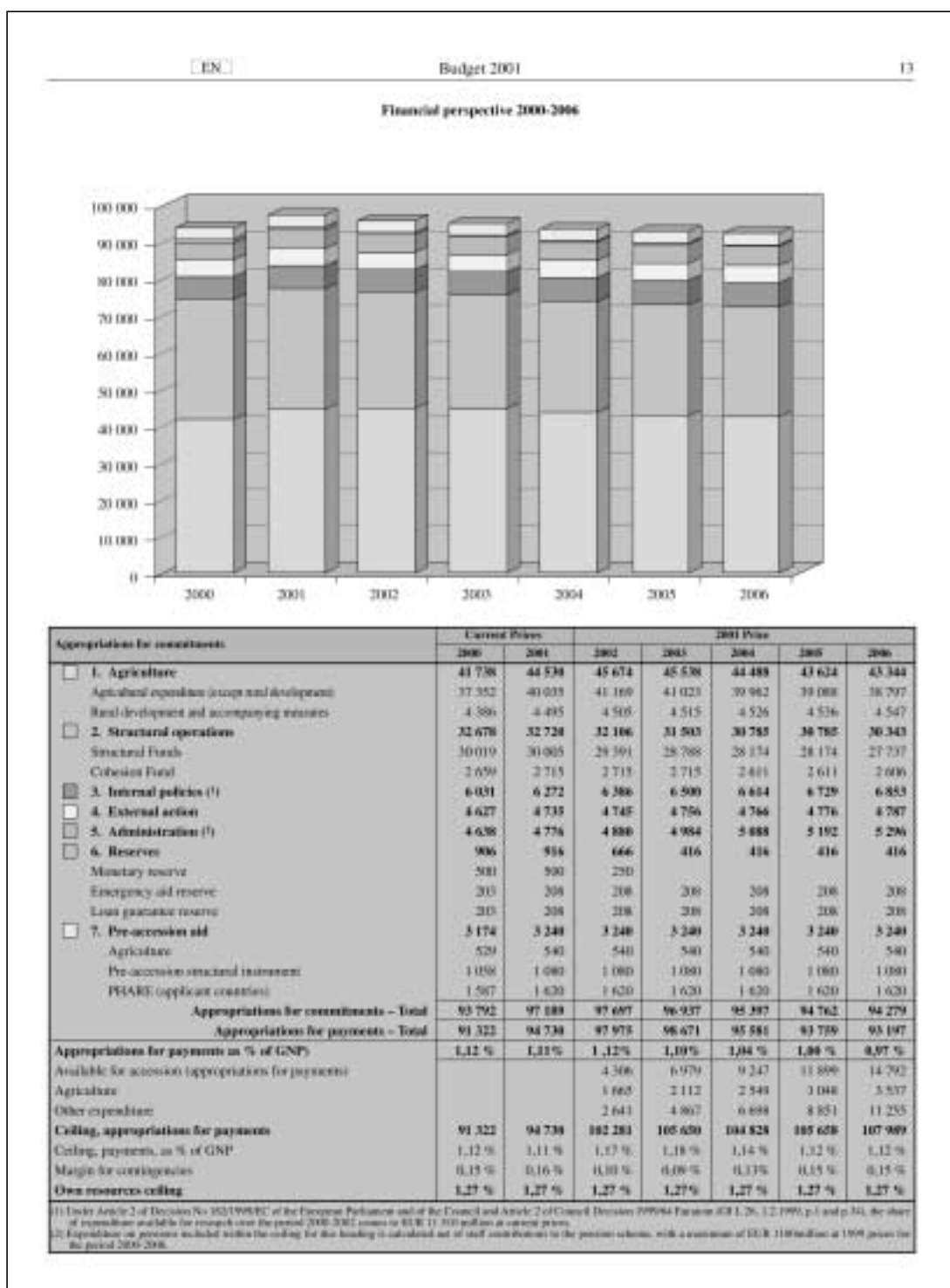
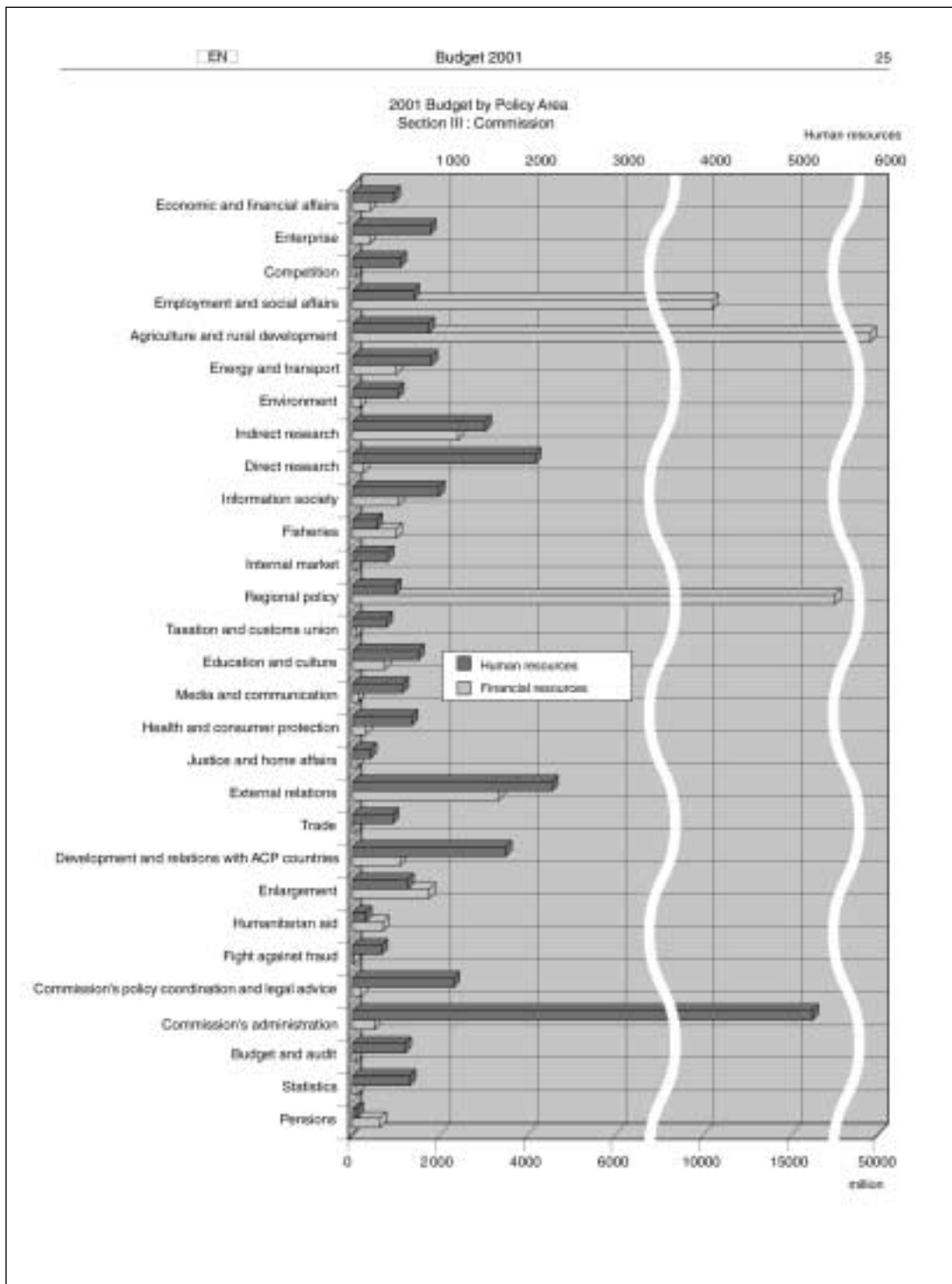

Fig 2
The budget and the posts for 2002

Euroopan Unioni ja kolmas maailma

toukokuussa 2001 yk järjesti konferenssin aiheesta Euroopan Unioni ja vähiten kehittyneet maat (LDC). Konferenssi totesi seuraavaa:

”Vuonna 1971 kansainvälinen yhteisö tunnusti maaryhmittymän olemassa olon, jonka erityispiirteet eivät pelkästään liity niiden kansojen syvään köyhyyteen vaan myös niiden talouksien sekä institutionaalisten ja inhimillisten voimavarojen heikkouteen. Tällä hetkellä 49 maata, joiden yhteenlaskettu väestömäärä on 610,5 miljoonaa eli 10,5 % maailman väestöstä, (tiedot vuodelta 1997) on määritelty ”vähiten kehittyneiksi maiksi” (LDC). Nämä maat ovat erityisen heikosti varustautuneet kehittämään kotimaansa taloutta ja turvaamaan riittävän elintason kansalaisilleen. Niiden taloudet ovat myös akuutisti haavoittuvia ulkoisille shokeille ja luonnon katastrofeille. LDC-ryhmä on siten heikoin osa kansainvälistä yhteisöä ja näiden maiden taloudellinen ja sosiaalinen kehitys on suuri haaste sekä niille itselleen että heidän kehityskumpaneilleen.

49 LDC-maata muodostavat 10,5 % maailman väestöstä.

Toimintaohjelmassa mainitaan mm. seuraavat tavoitteet:

- äärimmäistä köyhyyttä on merkittävästi vähennettävä
- on kehitettävä inhimillistä ja institutionaalista pääomaa kestävän kasvun ja kehityksen tukemiseksi
- tarjontaan liittyviä rajoitteita on poistettava, tuotantokapasiteettia on vahvistettava ja kotimaan markkinoita on edistettävä kasvun nopeuttamiseksi sekä ansioiden että työllisyyden parantamiseksi.
- nopeuttaa LDC-maiden kasvua tarkoituksena vahvistaa niiden osuutta maailmankaupassa ja maailmanlaajuisista rahoitus- ja investointivirroista
- ympäristön suojele – on tunnustettava, että LDC- ja teollistuneilla mailla on yhteinen mutta erilainen vastuu
- elintarvikkeiden turvallisuus on saavutettava ja aliravitsemusta vähennettävä

europaunioni on, kuten alla olevat luvut osoittavat, yksi maailman suurista talousyksiköistä Yhdysvaltojen ja Japanin kanssa.

Keskusteltavaa

Miten uskotte EU:n vaikuttavan Euroopan ulkopuolisiin suhteisiin?

Miten yllä mainitut tavoitteet voidaan toteuttaa kolmannen maailman maissa?

Miten näiden tavoitteiden toteutuminen voi vaikuttaa teidän maanne tilanteeseen?

Aukkaita		
		Miljoonaa
Japani		126
Yhdysvallat		271
EU 12		301
EU 15		375
Kauppa		
	Tuonti	Vienti
Yhdysvallat	790	600
Japani	60	380
EU 15	685	780

EMU ja globalisoituminen

globalisaatiokäsite tulee sanasta globe (la. globulus) joka tarkoittaa maapalloa. Kun me käytämme tätä sanaa, yleensä yhdistämme sen maailmanlaajuisiin ilmiöihin kuten talouteen ja teknologiaan. Tässä luvussa keskustelemme globaalista taloudesta ja globaaleista markkinoista, niiden vaikutuksista demokratiaan, rauhaan ja hyvinvointiin ja kansalaisten mahdollisuuksista muuttaa ja vaikuttaa tulevaisuuteen.

globaalit markkinat ja informaatioteknologia ovat molemminpuolisesti riippuvaisina kehittyneet dramaattisesti viimeisten vuosikymmenten aikana. Informaatioteknologian kehitys tietokoneineen ja matkapuhelimeineen on mahdollistanut välittömän tiedonsiirron kaikkialle maailmaan. Samalla tuli mahdolliseksi laajentaa investointi-, rahoitus-, valmistustuotanto- ja kulutusmarkkinoita. Tavallinen kansalainen tunnistaa ilmiön siinä, että tuotantoyksiköitä ja investointeja voidaan parempien ehtojen toivossa helposti siirtää maasta toiseen. Tämä tarkoittaa, että mahdollisuudet työskennellä tavarain ja palveluiden tuotannossa muuttuvat nyt aikaisempaa nopeammin poliittisista päätöksistä riippumatta.

toinen tämän päivän uhka on valuutta- ja osakespekulaatio, jolla historiallisesti on ollut valtava merkitys hyvinvoinnin ja tavallisen ihmisen elinolojen kannalta. Nykyään voidaan tietokoneiden avulla siirtää valtavia rahasummia pankista toiseen ja siten uhata vaikkapa jonkin maan valuuttaa.

Keskusteltavaa

Keskustelkaa kokemuksistanne globaaleista markkinoista kotimaissanne ja kaupungeissanne

Yrittäkää selvittää ovatko kokemukset myönteisiä tai kielteisiä teidän ja yhteiskuntanne kannalta

Markkinat ja hyvinvointi

ei ole epäilystäkään siitä, että vapaat markkinat ovat keskeisessä asemassa, kun hyvinvointiyhteiskuntia kehitetään. Voimme nähdä ainakin kaksi ilmiötä tavarain ja palveluiden tuotannossa.

toinen ilmiö on se, että tuotantoyksiköitä voidaan siirtää perinteisesti kehittyneistä hyvän hyvinvointijärjestelmän omaavista teollisuusmaista matalapalkkamaihin, joissa ei ole sosiaaliturva- tai järjestäytymisperinnettä. Usein on kyseessä valmistusteollisuus, joka edellyttää työntekijöiltään alemman tai keskitason osaamista. Maat ja alueet, jotka menettävät perinteistä valmistusteollisuuttaan, yrittävät kompensoida sitä kehittämällä tietointensiivisempää teollisuutta.

toinen ilmiö on tuotannon keskittyminen yhä harvempiin ja suurempiin yksiköihin. Jotkut tutkijat ovat todenneet että (lähi?) tulevaisuudessa vain 20 % työikäisestä väestöstä

on tarpeellinen maailman kaikkien tavaroiden ja palveluiden tuotannossa. Tällaisessa maailmassa 80 % työikäisestä väestöstä on tarpeetonta tuotannon kannalta, ja sen täytyy siksi löytää muuta tehtävää. Tätä tutkijat ja kansantaloustutkijat kutsuvat 20/80-yhteiskunnaksi.

Keskusteltavaa

Oletteko yhtä mieltä tuotannon ja työpaikkojen siirtämiskuvauksesta?

Mikäli olette samaa mieltä niin onko se myönteistä tai kielteistä – ja miksi?

Esittäkää argumentteja 20/80-yhteiskunnan puolesta ja vastaan.

Markkinat ja rauha

historiassa on aina riideltä ja sodittu raaka-aineista ja markkinoista. Sodan taustalla löytyy melkein aina taloudellisia ja voiton tavoitteluun liittyviä syitä. Vuoden 1870 jälkeen on Euroopassa syttynyt kolme suursotaa raaka-aineiden, kuten hiilen ja teräksen saatavuudesta. Kuten aikaisemmin todettiin, tämä oli syy miksi Euroopan Unionin perustaminen on ollut rauhanprojekti. Sisämarkkinoiden ja yhteisen valuutan luomisen kautta on rakennettu rauhanomaisen kehityksen Eurooppaa.

euroopan unionin ulkopuolella (ja Euroopan ulkopuolella) elää monia miljoonia ihmisiä hyvin huonoissa elinolosuhteissa, ja maailmanlaajuiset kauppasäännöt ovat mitä tärkeimmät rauhanomaisen globaalien kehityksen kannalta. Kuuden miljardin väestöstä 2,8 miljardia elää alle 2 eurolla päivässä.

Keskusteltavaa:

Keskustelkaa mahdollisuuksista luoda kymmenen vuoden aikana laajentunut Euroopan Unioni, jossa elintaso on nykyisellä tasolla

Globaalissa mielessä – onko rauhanomainen kehitys mahdollinen?

Markkinat ja demokratia

markkinoilla on omat pelisääntönsä, joita uusi teknologia on kehittänyt. Markkinoiden säännöt ovat pääasiallisesti markkinoiden itsensä luomia. Yksityisten investoijien tavoitteet tarkoittavat, että valtiot ja työvoima usein on sivuraiteilla, kun päätetään investoinneista ja tuotantoyksiköiden perustamisesta.

vahvempi Eurooppa muodostettaisiin luomalla lisää samanlaisia sääntöjä yksityiselle sektorille. Tämä työ on jo aloitettu monella alueella Euroopan Unionissa. Mainita kannattaa kilpailulainsäädäntö ja julkista hankintaa koskevat lait.

Muita tapoja luoda vahvempi Eurooppa on vaalia ja kehittää demokraattista yhteiskuntaa ja taloudellista kasvua. Kasvun pitäisi olla niin nopeata, että se mm. loisi uusia työpaikkoja, antaisi yksilöille mahdollisuuden parantaa elintasoaan ja antaisi ihmisille elämänuskoa.

EMU ja paikallis- ja aluedemokratia

Demokratiamääritelmä

demokratia on sana, jota käytetään monessa eri mielessä. Usein sitä käytetään ajattelematta sanan alkuperäistä merkitystä. Sanan merkitys tulee alun perin kreikan kielestä ja tarkoittaa suunnilleen samaa kuin ”kansanvalta”.

demokratia-käsitteen määritelmä ei ole ristiriitainen. Siitä miten käsitettä sovelletaan yhteiskunnassa ja poliittisessa järjestelmässä, on kuitenkin monia mielipiteitä. Tässä yhteydessä pidättäydymme poliittiseen demokratiaan, mutta mikäli haluatte, voitte myös keskustella esimerkiksi taloudellisesta tai sivistyksellisestä demokratiasta.

poliittista demokratiaa voidaan toteuttaa eri tavoin. Yleisesti voidaan puhua suorasta ja epäsuorasta demokratiasta. Suorassa demokratiassa ihmiset päättävät äänestämällä itse eri asioista. Tätä muotoa suositaan usein pienemmissä ryhmissä ja järjestöissä. Sitovat kansanäänestykset ovat myös esimerkki suorasta demokratiasta.

epäsuora demokratia on yleisin yhteiskunnan tasolla käytetty demokratian muoto. Siinä kansalainen äänestää henkilöä tai poliittista puoluetta ja siirtää siten päätösoikeutta. Epäsuora demokratia on sekä maailmassa yleensä että EU:ssa yleisemmin käytetty demokratian muoto.

vaikka sana demokratia on antiikin ajalta, demokratia tapana hallita valtiota ja yhteiskuntaa on suhteellinen uusi ilmiö. Kolme virstanpylvästä voidaan nostaa esille.

ensinnäkin naisten ja miesten yleinen äänioikeus otettiin monessa maassa käyttöön ensimmäisen maailmansodan jälkeen. Toiseksi demokratiakartta muuttui radikaalisti toisen maailmansodan jälkeen. Saksa ja Italia palasivat demokratiaruutuun ja Itä-Eurooppa oli diktatuurien hallitsemia. Kolmanneksi muurin murtuminen marraskuussa 1989 mahdollisti demokraattisen kehityksen Itä-Euroopassa.

tässä on kyse muodollisesta demokratiasta eli hallintatavasta. Demokraattisen valtion määritelmään kuuluu kuitenkin paljon muitakin kuin muodolliset säännöt. Tarvitaan myös vapaata tiedonvälitystä, monipuoluejärjestelmää jne. Se edellyttää myös tiettyä kansalaisaktiiviteettia, eli kansalaisia, jotka ovat tietoisia, ja joilla on näkemyksiä poliittisesta kehityksestä ja eri tasoilla – Euroopassa, kansallisesti, alueellisesti ja paikallisesti - yhteiskunnassa tehtävistä päätöksistä.

Subsidiariteettiperiaate

kansalaisen ei ole helppoa arvioida, millä poliittisella tasolla olisi kaikkein rationaalisinta päättää asioista. Euroopan Unionin johtavana ajatuksena on niinsanottu subsidiariteettiperiaate. Sen mukaan päätökset on tehtävä mahdollisimman lähellä

The organisation of the European Central Bank consists mainly of two parts, namely the Governing Council and the Executive Board. The Governing Council consists of the members of the Executive Board and the governors of the National Central Banks of the Member states.

ihmisiä. Eräs syy tälle on se, että Euroopan Unionin perustaminen ei saa johtaa demokratiavajeeseen. Päinvastoin tämä takaa itsenäisyyden paikallisille päättäjille suhteessa keskustason päättäjiin ja kansallisille parlamenteille suhteessa eurooppalaisiin toimielimiin. Tämä periaate on hyvin tärkeä sekä neuvoston, komission että parlamentin toiminnassa. Subsidiariteettiperiaatetta on kehitetty Amsterdamin sopimuksessa.

Keskusteltavaa:

Yrittäkää selvittää, miten subsidiariteettiperiaate on vaikuttanut päätöksentekoon paikallisella ja keskustasolla teidän maassanne

---

Selvittäkää, miten neuvosto, komissio ja parlamentti ovat soveltaneet tätä periaatetta

---

Onko Euroopan Unioni subsidiariteettiperiaatteen avulla lisännyt tai vähentänyt demokratiaa?

EMU ja demokratia

euroopan rahaliit on jäsenyys tarkoittaa, että rahapoliittiset päätökset tehdään Euroopan Keskuspankissa (EKP) eikä kansallisissa keskuspankeissa. Se tarkoittaa, että kansalliseen tasoon oleellisesti vaikuttavia päätöksiä siirretään kansakunnan ulkopuolelle. Joillekin maille (Englanti, Ruotsi ja Tanska) rahapolitiikka on niin perustavanlaatuisen tärkeä asia, että ne EU-jäsenyydestä huolimatta eivät ole menneet mukaan rahaliittoon. Perustavanlaatuisella tarkoitetaan rahapolitiikka, joka pitää inflaation rajoittamista ja budjettitasapainon ylläpitämistä työllisyyttä tärkeämpänä.

useimmat jäsenmaat ovat kuitenkin uudelleen organisoineet rahapoliittisen päätöksenteon siten, että kansalliset keskuspankit aivan kuten EKP ovat riippumattomia poliittisesta kentästä.

ekp:n rakenne muodostuu kahdesta elimestä: neuvostosta ja johtokunnasta. Neuvosto muodostuu johtokunnasta ja EMU:n jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien edustajista. Johtokunnassa on kuusi laajan pankkialan kokemuksen omaavaa henkilöä.

Keskusteltavaa:

Verratkaa EMU:ssa mukana olevien ja sen ulkopuolella olevien maiden rahapoliittista vapautta

---

Millä tavoin Euroopan parlamentin jäsenet vaikuttavat EKP:hen?

Miten teidän maanne kansallinen keskuspankki on organisoitu?

Web-links

<http://europa.eu.int/euro/html/rubrique-cadre5.html?pag=section5.html|section=216|lang=5|chap=26>

Background/Context

http://europa.eu.int/index_en.htm

The European Union on-line

<http://europa.eu.int/geninfo/info-en.htm>

Based on feedback from the users of EUROPA, the “ Information sources “ pages have been redesigned with the purpose of providing a tool gathering together a wide (but non-exhaustive) range of sources of general information and contact details spanning all the European Union institutions and agencies.

<http://www.emich.edu/public/bted/default.htm>

EMU's Information Security Program provides professional development opportunities for those employed in information security and in other management and professional positions responsible for the integrity, confidentiality, and availability of information.

<http://europa.eu.int/euro/html/entry.html>

Euro-essentials

<http://europa.eu.int/euro/html/rubrique-cadre5.html?pag=rubrique-changeoverplan5.html|lang=5|rubrique=220|chap=12>

National changeover plans

<http://europa.eu.int/euro/html/rubrique-cadre5.html?pag=rubrique-default5.html|lang=5|rubrique=196|chap=13>

Conversion rates

<http://europa.eu.int/euro/html/rubrique-cadre5.html?pag=rubrique-default5.html|lang=5|rubrique=100|chap=16>

Coins and notes

<http://europa.eu.int/euro/html/rubrique-cadre5.html?pag=rubrique-entreprise5.html|lang=5|rubrique=195|chap=20>

Enterprises

<http://europa.eu.int/euro/html/rubrique-cadre5.html?pag=rubrique-banking5.html|lang=5|rubrique=230|chap=21>

Banking and finances

<http://europa.eu.int/euro/html/rubrique-cadre5.html?pag=rubrique-consommateur5.html|lang=5|rubrique=215|chap=22>

Citizens and consumers

<http://europa.eu.int/euro/html/rubrique-cadre5.html?pag=rubrique-youngeducation5.html|lang=5|rubrique=180|chap=24>

Youth education and training